

Banka kredi sözleşmesinin tüm haklarının devir alınması halinde hesaplanan faizin vergilendirilmesi

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	21152195-130[1-2023/5838]-54525
Tarih	29.01.2024

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İzmir Defterdarlığı

Gelir Kanunları KDV ve ÖTV Grup Müdürlüğü

Sayı : E-21152195-130[1-2023/5838]-54525

29.01.2024

Konu : Banka kredi sözleşmesinin tüm haklarının devir alınması halinde hesaplanan faizin vergilendirilmesi

İlgi : ... tarihli özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve ekinde yer alan açıklama notunun incelenmesinden, Şirketinizin 2022 yılında gayrimenkul alım satımı amacıyla kurulmuş olduğu, ...'de AVM işletme faaliyeti ile uğraşan bir şirkete banka tarafından borcu nedeniyle icra takibi başlatıldığı, Şirketinizin banka ile anlaşarak icralık durumda bulunan takip dosyasını tüm hakları ile devir alarak borçlu şirkete karşı alacaklı duruma geçtiği, borçlu şirketin 2023/2 döneminde icra müdürlüğüne tüm borçlarını ödemek suretiyle takip dosyasını kapattığı, bunun üzerine bankadan kredi sözleşmesinin tüm haklarının Şirketiniz tarafından devir alınması nedeniyle icra müdürlüğünün sözleşmeye göre anaparaya işletilen kredi faizi üzerinden banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) hesaplamak suretiyle Şirketiniz hesabına yatırdığı, ancak borçlu şirketin, icra müdürlüğü ve Şirketinize itiraz ederek söz konusu BSMV'nin yersiz olarak ödendiğini iddia ederek iadesini talep ettiği belirtilerek, bahse konu kredi sözleşmesine göre hesaplanan faiz tutarı üzerinden katma değer vergisi (KDV) veya BSMV hesaplanıp hesaplanmayacağı hususunda görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

GİDER VERGİLERİ KANUNU YÖNÜNDEN

6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesinde, "Banka ve sigorta şirketlerinin 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununa göre yaptıkları işlemler hariç olmak üzere, her ne şekilde olursa olsun yapmış oldukları bütün muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar banka ve sigorta muameleleri vergisine tabidir.

Bankerlerin yapmış oldukları banka muamele ve hizmetleri dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar (kendileri veya başkaları hesabına menkul kıymet alıp satmayı, alım - satıma tavassut etmeyi veya alıp sattıkları menkul kıymet karşılığı borçları ödemeyi taahhüt etmeyi meslek haline getirenlerin bu faaliyetleri dolayısıyla lehlerine kalan paralar ile mevduat faizi vermek veya sair adlarla faiz ve benzeri menfaatler sağlamak üzere devamlı olarak para toplama işiyle uğraşanların topladıkları paralara sağladıkları gelir ve menfaatler üzerinden komisyon, ücret, hizmet karşılığı gibi adlarla aldıkları paralar dahil) da banka muameleleri vergisine tabidir.

90 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre ikraz işleriyle uğraşanlarla ikinci fıkrada belirtilen muamele ve hizmetlerden herhangi birini esas işgal konusu olarak yapanlar bu Kanunun uygulanmasında banker sayılırlar. ..." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun mükellefi belirleyen 30 uncu maddesinde ise BSMV'yi banka ve bankerlerle sigorta şirketlerinin ödeyeceği hükme bağlanmıştır.

Konuya ilişkin olarak 87 Seri No'lu Gider Vergileri Genel Tebliğinin "B-2- 6802 Sayılı Kanunun 28'inci Maddesinin İkinci Fıkrasında Belirtilen Muamele ve Hizmetleri Esas İştigal Konusu Olarak Yapanlar" başlıklı bölümünde; "...Buna göre, banker kapsamında BSMV mükellefi olmak için, anılan Kanunun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işlemlerin esas iştigal (anafaaliyet) konusu olarak yürütülmesi ve bu işlemler dolayısıyla lehe para alınması gerekmektedir.

Esas itibariyle 6802 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işlemler, ilgili kanunlar uyarınca verilen yetki veya izin ile yapılabilecek işlemlerdir...

Ayrıca, 6802 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işlemleri esas iştigal konusu olarak yapanlar, bu işlemleri ilgili kanunlarla yetkilendirilmek veya izin verilmek suretiyle yürüten kişileri ifade etmektedir. Dolayısıyla bunların 6802 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işlemleri "esas iştigal konusu" olarak BSMV'ye tabi olacak, bunlar dışındakilerin aynı fıkra da belirtilen işlemleri "esas iştigal konusu" olmadığından KDV'ye tabi olacaktır." açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre, BSMV'nin mükellefleri banka, banker ve sigorta şirketleri olup, Şirketinizin bu kapsamda mükellefiyeti bulunmamaktadır. Bu itibarla, Şirketinize yapılan ödemede yer alan faiz tutarları için Şirketinizce ayrıca BSMV hesaplanmasına da gerek bulunmamaktadır.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

3065 sayılı KDV Kanununun;

1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,

4/1 inci maddesinde, hizmetin, teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemler olduğu, bu işlemlerin; bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, bir şeyi yapmamayı taahhüt etmek gibi şekillerde gerçekleşebileceği,

17/4-e maddesinde, banka ve sigorta muameleleri vergisi kapsamına giren işlemler ve sigorta aracılarının sigorta şirketlerine yaptığı sigorta muamelelerine ilişkin işlemlerin KDV'den istisna olduğu

hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan, KDVK-60/2011-1 sayılı 60 No.lu KDV Sirkülerinin "1.2" bölümünde, *"Herhangi bir teslim veya hizmetin karşılığı olarak ortaya çıkmayan tazminat ve benzeri ödemeler prensip olarak KDV'nin konusuna girmemektedir. Bu kapsamda, işin sözleşme şartlarına uygun yapılmaması, işin verilen süre içerisinde tamamlanmaması, sözleşmenin feshedilmesi gibi nedenlerle tazminat, cayma bedeli vb. adlarla yapılan cezai şart mahiyetindeki ödemeler herhangi bir teslim veya hizmetin karşılığı olmadığından KDV'nin konusuna girmemektedir."* açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre, esas iştiğal konusu gayrimenkul alım satım işlemleri olan Şirketinizin banka ile yapmış olduğu anlaşma kapsamında kredi sözleşmesinin tüm haklarının Şirketiniz tarafından devir alınması nedeniyle icra müdürlüğü tarafından Şirketiniz hesabına yatırılan ve yukarıda BSMV'ye tabi olmadığı açıklanan kredi faizi ödemesi bir finansman hizmetinin karşılığını teşkil ettiğinden 3065 sayılı Kanunun 1/1 inci maddesi kapsamında KDV'ye tabidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

İmza

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 15.09.2026